

Seznam pramenů a literatury

1. Prameny netištěné

Arhiv Jugoslavije, Bělehrad:

- *Ministerstvo za inostrane poslove* - **MIP**

Archiv Ministerstva zahraničních věcí, Praha - **AMZV**

Archiv Národního musea, Praha:

- *Pozůstalost Edvarda Beneše*

Archiv Národního shromáždění, Praha - **ANS**

- *Fond Státní rady*

Archiv Ústavu T. G. Masaryka, Praha - **AÚTGM**

- *Badatelské a dokumentační středisko* - **BDS**

- *Benešův archiv* - **BA**

- *Pozůstalost Klecandova* - **PK**

- *Pozůstalost Smutného* - **PS**

Archives of the Columbia University, New York:

- *Smutný Papers* - **SP**

Diplomatski arhiv državnog sekretariata za inostrane poslove, Bělehrad - **DASIP:**

- *Poslanstvo Kraljevine Jugoslavije, Londýn*

Hoover Institution, Stanford:

- *Ambassada w Wielke Britanie*

- *Táborský Papers* - **TP**

Institut für Zeitgeschichte Mnichov:

- *Spisy náčelníka Pořádkové policie v Praze, sbírka přeložených depeší vysílačky „Sparta 1“* - **T-77, R. 1050**

Instytut Polski i Museum Imienia Generała Sikorskiego, Londýn:

- *Akta Ambasady RP w Londynie - Wielka Brytania* - **A 12.49/WB**

- *Akta Ambasady RP w Londynie-Czechosłowacja* - **A 12.49/Cz.**

- *Dziennik Czynności Naczelnego Wodza* - **Dz.Cz.N.W.**

- *Ministerstwo Prac Kongresowych* - **A 21**

- *Prezydium Rady Ministrów [předsednictvo ministerské rady]* - **PRM**

Public Record Office, Londýn:

- *Foreign Office, General Correspondence* - **FO 371**

- *Prime Minister's Office* - **PREM**

- *War Cabinet Minutes and Memoranda* - **CAB 65, 66**

Státní ústřední archiv, Praha - **SÚA**

Sudetendeutsches Archiv Mnichov - **SDA:**

- *Nachlaß Jaksch* - **NJ**

2. Tištěné sbírky dokumentů

- Archivum polityczne Ignacego Paderewskiego*, sv. 4.: 1939–1940, zprac. Tadeusz Jędruszczak, Vratislav 1974.
- Armia Krajowa w dokumentach 1939–1945*, Halina Czarnocka (ed.), 5 sv., Studium Polski Podziemnej, Londýn 1970–1977. - **AK**
- Cesta ke květnu. Vznik lidové demokracie v Československu. Dokumenty*, Miloš Klimeš, Petr Lesjuk, Irena Malá a Vilém Prečan (edd.), 2 sv., Československá akademie věd, Praha 1965. - **CK**
- Cestou května. Dokumenty k počátkům naší národní a demokratické revoluce. Duben 1945 – květen 1946*, Jaroslav Soukup (ed.), Praha 1975.
- Correspondence between the Chairman of the Council of Ministers of the USSR and the President of the USA and the Prime Minister of Great Britain during the Great Patriotic War of 1941–1945*, 2 sv., Ministerstvo zahraničních věcí, Moskva 1957.
- Czechoslovak-Polish Negotiations on the Establishment of Confederation and Alliance 1939–1944. Czechoslovak Diplomatic Documents*, Ivan Štoviček a Jaroslav Valenta (edd.), Praha 1995.
- Československo-sovětské vztahy v diplomatických jednáních 1939–1945. Dokumenty*, Jan Němeček, Helena Nováčková, Ivan Štoviček a Miroslav Teichman (edd.), Praha 1998.
Díl 1.: březen 1939 – červen 1943. Praha 1988.
Díl 2.: červenec 1943 – březen 1945. Praha 1999.
- Češi a sudetoněmecká otázka 1939–1945*, Jitka Vondrová (ed.), Ústav mezinárodních vztahů, Praha 1994. - **ČSNO**
- Documents on British Policy Overseas*, sv. I, díl I: The Conference at Potsdam July – August 1945, Londýn 1984. - **DBPO**
- Documents diplomatiques français 1932–1939*, sv. 2, díl 11, Paříž 1977.
- Documents on Polish-Soviet Relations 1939–1945*, 2 sv., General Sikorski Historical Institute, Londýn 1961–1967. - **DPSR**
- Dokumentation der Vertreibung der Deutschen aus Ost-Mitteleuropa*, v: *Verbindung mit Werner Conze, Adolf Diestelkamp, Rudolf Laun, Peter Rassow a Hans Rothfels* bearb. von Theodor Schieder, sv. 1–5, Bundesministerium der Vertriebenen, Berlín 1957–1961.
Sv. 1: Die Vertreibung der deutschen Bevölkerung aus den Gebieten östlich der Oder-Neiße.
Sv. 4: Die Vertreibung der deutschen Bevölkerung aus der Tschechoslowakei.
- Dokumente zur Deutschlandpolitik*, I. řada, Frankfurt nad M. - **DDP**
Sv. 1: 3. September bis 31. Dezember 1941. Britische Deutschlandpolitik, Rainer A. Blasius (ed.), Bundesministerium für innerdeutsche Beziehungen 1984.
Sv. 2: 11. August bis 31. Dezember 1942. Amerikanische Deutschlandpolitik, Marie-Luise Goldbach (ed.), Bundesministerium für innerdeutsche Beziehungen 1986.
Sv. 3: 1. Januar bis 31. Dezember 1942. Britische Deutschlandpolitik, Rainer A. Blasius (ed.), 2 sv., Bundesministerium für innerdeutsche Beziehungen 1989.
Sv. 4: 1. Januar bis 31. Dezember 1943. Amerikanische Deutschlandpolitik, Marie-Luise Goldbach (ed.), Bundesminister des Innern 1991.
- II. řada, sv. 1: Die Konferenz von Potsdam, Gisela Biewer (ed.), Bundesministerium des Innern 1992 [3 dílčí svazky].
- Dokumenty a materiály k dějinám československo-sovětských vztahů*, díl IV, sv. 1 (březen 1939 – prosinec 1943), Praha 1982. - **DMDČSSV**

- Dokumenty i materialy po istorii sovetsko-pol'skich otnošenij*, sv. 7: 1939–1943, Moskva 1973. – **DMISPO**
- Dokumenty z historie československé politiky 1939–1943*, Libuše Otáhalová a Milada Červinková (edd.), 2 sv., (Acta occupationis Bohemiae & Moraviae 1, 2), Praha 1966. – **DHČSP**
- Eduard Beneš: Vzkazy do vlasti. Směrnice a pokyny československému domácímu odboji za druhé světové války*, Jiří Šolc (ed.), Praha 1996.
- „Eduard Beneš o jednání v Moskvě v prosinci 1943“ (Úvod a komentář Helena Nováčková a Ivan Štoviček), v: *Soudobé dějiny*, 3, 1996, str. 323–349.
- Foreign Relations of the United States*. Washington 1956nn. – **FRUS**
- Diplomatic papers 1939–1945.
- The Conferences at Cairo and Teheran, 1943. 1961.
- The Conferences at Malta and Jalta, 1945. 1955.
- The Conference of Berlin (The Potsdam Conference) 1945. 2 sv., 1960.
- Churchill and Roosevelt. The Complete Correspondence*, Warren F. Kimball (ed.), sv. 3, Princeton 1984.
- Jech, Karel – Kaplan, Karel: *Dekrety presidenta republiky 1940–1945*, *Dokumenty*, sv. 2, Brno 1995.
- Moskovskaja konferencija ministrův inostrannyh del SSSR, SŠA i Velikobritanii (19–30 oktobra 1943 g.)*, *Sbornik dokumentov*, Ministerstvo inostrannyh del SSSR, Moskva 1978.
- „Neznámé dokumenty z Benešovy cesty do Moskvy v roce 1943“, František Janáček a M. Michálková (edd.), v: *Historie a vojenství*, 5, 1992, str. 145–167.
- Odsun. Die Vertreibung der Sudetendeutschen. Vyhnutí sudetských Němců. Dokumentation zu Ursachen, Planung und Realisierung einer „ethnischen Säuberung“ in der Mitte Europas 1848/49–1945/46*, sv. 1: Vom Völkerfrühling und Völkerzwist 1848/49 bis zum Münchner Abkommen 1938 und zur Errichtung des „Protektorats Böhmen und Mähren“ 1939. Vybrali, zpracovali a sestavili Roland J. Hoffmann a Alois Harasko, Mnichov 2000.
- Poland in the British Parliament 1939–1945*, Waclaw Jędrzejewicz (ed.), 3 sv., New York 1946–1962.
- Polonsky, Antony: *The Great Powers and the Polish Question 1941–1945*, Londýn 1976.
- Rychlík, Jan: „Memorandum britského Královského Institutu mezinárodních vztahů o transferu národnostních menšin z r. 1940“, v: *Český časopis historický*, 91, 1993, str. 612–630.
- Ržeševskij, Oleg A.: „Vizit A. Edena v Moskvu v dekabre 1941 g. Peregovory s I. V. Stalinym i V. M. Molotovym“, *Novaja i novejšaja istorija*, 28, 2, 1994, str. 85–102.
- Slovenské národné povstanie. Dokumenty*, Vilém Prečan (ed.), Bratislava 1965. – **SNP-D**
- Sprawa polska w czasie drugiej wojny światowej na arenie międzynarodowej. Zbiór dokumentów*, Stefania Stanisławska (ed.), Varšava 1965. – **SP-D**
- SSSR i germanskij vopros 1941–1949: Dokumenty iz Archiva vnešnej politiki Rossijskoj Federacii*, Georgij Pavlovich Kynin a Jochen Laufer (edd.), Část 1: 22. ijunja 1941 g. – 8. maja 1945 g, Moskva 1996.
- Tegeran, Jalta, Potsdam*. *Sbornik dokumentov*, Moskva 1978 (česky pod názvem: *Teherán – Jalta – Postupim*. *Sborník dokumentů*, Praha 1973).
- Tegeranskaja konferencija rukovoditelej trech sojuzných deržav – SSSR, SŠA i Velikobritanii (28 noj. – 1 dek. 1943 g.)*. *Sbornik dokumentov*, Ministerstvo inostrannyh del SSSR, Moskva 1978.
- Vostočnaja Evropa v dokumentach rossijskich archivov 1944–1953*, sv. I.: 1944–1948, Moskva 1997.
- W dziesiątą rocznicę powstania Polskiej Partii Robotniczej. Materiały i dokumenty. Styczeń 1942 r. – grudzień 1948 r.*, Varšava 1952.

Wenzel Jaksch - Edvard Beneš. *Briefe und Dokumente aus dem Londoner Exil 1939-1943*, Friedrich Prinz (ed.), Köln 1973.

Zpráva o poradě, konané v Kremle 21. března 1945. V: *Střední Evropa*, 12, 64, 1996, str. 49-57.

3. Literatura

(Do seznamu literatury byly pojaty výlučně práce citované, nikoli díla jen zběžně prohlédnutá či informační příručky.)

- Bachstein, Martin K.: *Wenzel Jaksch und die sudetendeutsche Sozialdemokratie*, (Veröffentlichungen des Collegium Carolinum 29), Mnichov 1974.
- Barker, Elisabeth: *Churchill and Eden at War*, Londýn 1978.
- Batowski, Henryk: *Z dziejów dyplomacji polskiej na obczyźnie (wrzesień 1939 – lipiec 1941)*, Krakov – Vratislav 1984.
- Bauer, Stefan: *Ein böhmischer Jude im Exil. Der Schriftsteller Ernst Sommer (1888–1955)*, (Veröffentlichungen des Collegium Carolinum 79), Mnichov – Videň 1995.
- Bechyně, Rudolf: *Pero mi zůstalo. 1938–1945*, Praha 1947.
- Behring, Rainer: *Demokratische Außenpolitik für Deutschland. Die außenpolitischen Vorstellungen deutscher Sozialdemokraten im Exil 1933–1945*, (Beiträge zur Geschichte des Parlamentarismus und der politischen Parteien 117), Düsseldorf 1999.
- Beneš, Edvard: *Demokracie dnes a zítra*, 2 sv., Londýn 1940, upravené vydání: Londýn 1944.
- Beneš, Edvard: „The New Order in Europe“, v: *The Nineteenth Century and After*, září 1941.
- Beneš, Edvard: *Czechoslovakia's Struggle for Freedom*, Halifax 1941.
- Beneš, Edvard: *What Would Be a Good Peace. An Address Delivered to the University of Manchester, Dec. 5th, 1942*, Londýn 1943.
- Beneš, Edvard: *Šest let exilu a druhé světové války. Reči, projevy a dokumenty z r. 1938–45*, Praha 1946.
- Beneš, Edvard: *Paměti. Od Mnichova k nové válce a k novému vítězství*, Praha 1947.
- Beneš, Edvard: *Odsun Němců z Československa. Výbor z pamětí, projevů a dokumentů 1940–1947*, Karel Novotný (ed.), Praha 1996.
- [Berle, Adolf A.:] *Navigating the Rapids, 1918–1971. From the Papers of Adolf A. Berle*, Beatrice B. Berle a Travis B. Jacobs (edd.), New York 1973.
- Birke, Adolf M.: *Deutschland und Großbritannien. Historische Beziehungen und Vergleiche*, Mnichov 1999.
- Bobák, Ján: *Maďarská otázka v Česko-Slovensku (1944–1948)*, Bratislava 1996.
- Bodensieck, Heinrich: „Jakschs Exilauseinandersetzungen mit Beneš. Zur Dokumentation von Friedrich Prinz“, v: *Zeitschrift für Ostforschung*, 25, 1976, str. 69–97.
- Borodziej, Włodzimierz – Hajnicz, Artur: *Der Komplex der Vertreibung. Abschlußbericht*, Varšava 1996.
- Borodziej, Włodzimierz – Hajnicz, Artur: *Kompleks wypędzenia*, Krakov 1998.
- Brandes, Detlef: *Češi pod německým protektorátem*, Praha 1999.
- Brandes, Detlef: „Die Politik des Dritten Reiches gegenüber der Tschechoslowakei“, v: *Hitler, Deutschland und die Mächte. Materialien zur Außenpolitik des Dritten Reiches*, Manfred Funke (ed.), (Bonner Schriften zur Politik und Zeitgeschichte 12), Düsseldorf 1976, str. 508–523.
- Brandes, Detlef: „Das Problem der deutschen Minderheiten in der Politik der Alliierten in den Jahren 1940–1945. Das tschechische Beispiel“, v: Křen, Jan – Kural, Václav – Brandes, Detlef: *Integration oder Ausgrenzung. Deutsche und Tschechen 1890–1945*, (Forschungen zu Osteuropa), Brémy 1986, str. 105–156.
- Brandes, Detlef: *Großbritannien und seine osteuropäischen Alliierten 1939–1943. Die Regierungen Polens, der Tschechoslowakei und Jugoslawiens im Londoner Exil vom Kriegsausbruch bis zur Konferenz von Teheran*, (Veröffentlichungen des Collegium Carolinum 59), Mnichov 1988.

- Brandes, Detlef: „Eine verspätete tschechische Alternative zum ‚Münchener Diktat‘. Edvard Beneš und die sudetendeutsche Frage“, v: *Vierteljahrshefte für Zeitgeschichte*, 42, 1994, str. 221–241.
- Brandes, Detlef: „Die britische Regierung kommt zu einem Zwischenergebnis. Die Empfehlungen des britischen Interdepartmental Committee on the Transfer of German Populations vom Mai 1944“, v: *Occursus, setkání, Begegnung. Sborník ku počtě 65. narozenin prof. dr. Jana Křena*, Zdeněk Pousta, Pavel Seifter a Jiří Pešek (edd.), Praha 1996, str. 45–68.
- Brandes, Detlef: „Velmoci a vyhnání a vysídlení Němců z Československa“, v: *Acta contemporanea. K pětadesátinám Viléma Prečana*, Praha 1998, str. 21–31.
- Brügel, Johann Wolfgang: *Zur Geschichte der Zinnergruppe. Eine Dokumentation über die Vorgänge innerhalb der 1938/39 nach England emigrierten deutschen Sozialdemokraten aus der Tschechoslowakei*, Tann - Niederbayern (b. d).
- Brügel, Johann Wolfgang: „Die Aussiedlung der Deutschen aus der Tschechoslowakei. Versuch einer Darstellung der Vorgeschichte“, v: *Vierteljahrshefte für Zeitgeschichte*, 8, 1960, str. 134–164.
- Brügel, Johann Wolfgang: *Tschechen und Deutsche*, sv. 2: 1939–1946, Mnichov 1974.
- Brügel, Johann Wolfgang - Goldschmidt, Leopold - Kolarz, Walter: *Le problème du transfer de populations. Trois millions Sudetes doivent-ils émigrer?*, Paříž 1939.
- [Cadogan, Alexander:] *The Diaries of Sir Alexander Cadogan*, David Dilks (ed.), Londýn 1971.
- Ciechanowski, Jan: *Vergeblicher Sieg*, Zurych 1948.
- Czechoslovakia in Post-War Europe. Problems of Reconstruction*, Londýn 1942.
- Černý, Bohumil: „Eduard Benesch und die deutsche Frage während des Zweiten Weltkrieges“, v: *Aktuelle Forschungsprobleme um die Erste Tschechoslowakische Republik*, Mnichov - Viedeň 1969, str. 171–188.
- Češi, Němci, odsun. *Diskuse nezávislých historiků*, Bohumil Černý, Jan Křen, Václav Kural a Milan Otáhal (edd.), Praha 1990.
- Čierna-Lantayová, Dagmar: *Podoby Česko-Slovensko-Maďarského vzťahu 1938–1949. Východiská, problémy a medzinárodné súvislosti*, Bratislava 1992.
- Dąbrowski, Stanisław: *Koncepcje przebudowy Polski w programach i publicystyce ruchu ludowego 1939–1945*, Varšava 1981.
- Dalton, Hugh: *The Fateful Years*, Londýn 1957.
- Die Vertreibung der Deutschen aus dem Osten. Ursachen, Ereignisse, Folgen*, Wolfgang Benz (ed.), Frankfurt nad M. 1985.
- Dr. Edvard Beneš. President of Czechoslovakia. The Czechoslovak Statesman's Official Wartime Visit to the United States and Canada in 1943*, [Londýn] 1944.
- Drozdowski, Marian M.: *Z dziejów stosunków polsko-amerykańskich 1776–1944*, Varšava 1982.
- Duraczyński, Eugeniusz: *Między Londynem a Warszawą. Lipiec 1943 – lipiec 1944*, Varšava 1986.
- Eden, Anthony: *Memoirs*, díl 2: *The Reckoning*, Londýn 1964.
- Exler, Albert: *Das große Wagnis*, Stuttgart [1967].
- Feierabend, Ladislav K.: *Z vlády doma do vlády v exilu*, New York 1964.
- Feierabend, Ladislav K.: *Ve vládě v exilu*, 2 sv., Washington 1965–1966.
- Feierabend, Ladislav K.: *Beneš mezi Washingtonem a Moskvou. Vzpomínky z londýnské vlády od jara 1943 do jara 1944*, Washington 1966.
- Feierabend, Ladislav K.: *Soumrak československé demokracie. Vzpomínky z londýnské vlády od jara 1944 po návrat do vlasti*, Washington 1967.
- Feierabend, Ladislav K.: *Politické vzpomínky*, 3 sv., Praha 1994–1996.
- Feis, Herbert: *Zwischen Krieg und Frieden. Die Konferenz von Potsdam*, Frankfurt nad Mohanem 1962.

- Fierlinger, Zdeněk: *Ve službách ČSR. Paměti z druhého zahraničního odboje*, 2 sv., Praha 1947-1951.
- Filitov, Aleksei M.: „Problems of Post-War Construction in Soviet Foreign Policy Conceptions During World War II.“, v: *The Soviet Union and Europe in the Cold War, 1943-1953*, Francesca Gori a Silvio Pons (edd.), Houndsmill/Velká Británie - New York 1996, str. 3-22.
- Filitov, Aleksei M.: „V komissijach Narkomindela“, v: *Vtoraja mirovaja vojna. Aktualnye problemy. K 50-letiju pobedy*, Moskva 1995, str. 54-71.
- Firt, Julius: „Cestou k únoru: Počátky byly v Londýně (Záznamy - 2)“, v: *Svědectví*, 12, 46, 1973, str. 211-268.
- Flucht und Vertreibung. Zwischen Aufrechnung und Verdrängung*, Robert Streibel (ed.), Videň 1994.
- For the President, Personal and Secret. Correspondence Between Franklin D. Roosevelt and William C. Bullitt*, Orville H. Bullitt (ed.), Boston 1972.
- Gaulle, Charles de: *Memoiren 1942-46*, Düsseldorf 1961.
- Gilbert, Martin: *Winston S. Churchill*. Díl 6: *Finest hour 1939-1941*, Londýn 1983. - Díl 7: *Road to Victory 1941-1945*, Londýn 1986.
- Glees, Anthony: *Exile Politics During the Second World War. The German Social Democrats in Britain*, Oxford 1982.
- Grudziński, Przemysław: *Przyszłość Europy w koncepcjach Franklin D. Roosevelta (1933-1945)*, Vratislav 1980.
- Grünwald, Leopold: „Vysílač svobody“, v: *Z bojů za svobodu*, sv. 2, Praha 1966, str. 328-341.
- Grünwald, Leopold: *Sudetendeutscher Widerstand gegen Hitler. Der Kampf gegen das nationalsozialistische Regime in den sudetendeutschen Gebieten 1938-1945*, sv. 1, (Veröffentlichung des Sudetendeutschen Archivs 12), Mnichov 1978.
- Grünwald, Leopold: *In der Fremde für die Heimat*, sv. 3, Mnichov 1982.
- Gyarmati, György: „Die Aussiedlung der Deutschen aus Ungarn 1945-1947“, v: *Erzwungene Trennung. Vertreibungen und Aussiedlungen in und aus der Tschechoslowakei 1938-1947 im Vergleich mit Polen, Ungarn und Jugoslawien*, Essen 2000, str. 273-277; česky v: *Vynútený rozchod. Vyhnanie a vysídlenie z Československa 1938-1947 v porovnaní s Poľskom, Maďarskom a Juhosláviou*, Detlef Brandes, Edita Ivaničková a Jiří Pešek (edd.), Bratislava 1999.
- Harriman, William Averell - Abel, Elie: *Special Envoy to Churchill and Stalin, 1941-1946*, New York 1975.
- [Harvey, Oliver:] *The War Diaries of Oliver Harvey*, John Harvey (ed.), Londýn 1978.
- Henke, Klaus-Dietmar: „Der Weg nach Potsdam. Die Alliierten und die Vertreibung“, v: *Die Vertreibung aus dem Osten. Ursachen, Ereignisse, Folgen*, Wolfgang Benz (ed.), Frankfurt nad M. 1995, str. 58-85.
- Heumos, Peter: *Die Emigration aus der Tschechoslowakei nach Westeuropa und dem Nahen Osten 1938-1945. Politisch-soziale Struktur, Organisation und Asylbedingungen der tschechischen, jüdischen, deutschen und slowakischen Flüchtlinge während des Nationalsozialismus. Darstellung und Dokumentation*, (Veröffentlichungen des Collegium Carolinum 63), Mnichov 1989.
- Holienčíková-Hrabovec, Emília: „Kontroversen um die Lösung der „Magyarischen Frage“ in der Slowakei im Frühjahr und Sommer 1945“, v: *Studi in onore di Milan Stanislav Ďurica*, Řím a d. 1995, str. 171-198.
- Hrabovec, Emília: *Vertreibung und Abschub. Deutsche in Mähren 1945-1947*, (Wiener Osteuropa-Studien 2), Frankfurt nad M. 1995.
- Hrabovec, Emília: „Neue Aspekte zur ersten Phase der Vertreibung der Deutschen aus Mähren 1945“, v: *Nationale Frage und Vertreibung in der Tschechoslowakei und Ungarn 1938-1945*, Richard G. Plaschka, Horst Haselsteiner, Arnold Suppan a Anna M. Drabek (edd.), Videň 1997, str. 117-140.

- Hull, Cordell: *Memoirs*, New York 1948.
- Churchill, Winston S.: *The End of the Beginning. War Speeches 1942*, Londýn 1943.
- Churchill, Winston S.: *Onward to Victory. War Speeches 1943*, Londýn 1943.
- Churchill, Winston S.: *Victory. War Speeches by the Right Hon. Winston S. Churchill 1945*, Londýn a d. 1946.
- Churchill, Winston S.: *The Second World War*, 6 sv., Londýn 1948–1954.
- Ivaničková, Edita: „Československo-maďarské vzťahy v stredoeurópskej politike Veľkej Británie (1938–1945)“, v: *Historický časopis*, 46, 2, 1998, str. 250–260.
- Jaksch, Wenzel: *Benesch war gewarnt. Die abschließende Auseinandersetzung zwischen der tschechoslowakischen Exilregierung und den Sudetendeutschen in London*, Mnichov 1949.
- Jaksch, Wenzel: *Europas Weg nach Potsdam. Schuld und Schicksal im Donauraum*, Kolín nad Rýnem 1967.
- Janeček, Oldřich: „Zrod politiky národní fronty a moskevské vedení KSČ“, v: *Revue dějin socialismu*, 9, 1969, str. 803–847.
- Janics, Kálman: *Czechoslovak Policy and the Hungarian Minority, 1945–1948*, New York 1982.
- [Jebb, Gladwyn:] *The Memoirs of Lord Gladwyn*, New York 1972.
- Kamiński, Marek Kazimierz: *Polsko-czechosłowackie stosunki polityczne 1945–1948*, Varšava 1990.
- Kamiński, Marek Kazimierz: *Polska i Czechosłowacja w polityce Stanów Zjednoczonych i Wielkiej Brytanii 1945–1948*, Varšava 1991.
- Kaplan, Karel: *Poválečné Československo. Československo 1945–1948. Národy a hranice*, Mnichov 1985.
- Kaplan, Karel: *Pravda o Československu 1945–1948*, Praha 1990.
- Kastory, Andrzej: „Czechosłowacja i jej sąsiedzi w 1945 roku. Problemy terytorialne“, v: *Z dziejów przemian w Europie środkowo-południowo-wschodniej po drugiej wojnie światowej*, Michał Pułaski (ed.), Kraków 1993, str. 129–144.
- Kastory, Andrzej: *Rewanż za Monachium. Z dziejów czechosłowackiej polityki wobec sąsiadów w latach 1945–1947*, (Polska Akademia umiejętności. Rozprawy wydziału historyczno-filozoficznego. Ogólnego zbioru 84), Kraków 1996.
- Kertész, Stefan: „Die Vertreibung der Deutschen aus Ungarn. Eine Studie zur Nachkriegsdiplomatie“, v: *Südost-Stimmen*, 3, 5, 1953, str. 5–32.
- Kettenacker, Lothar: *Krieg zur Friedenssicherung. Die Deutschlandplanung der britischen Regierung während des Zweiten Weltkrieges*, (Veröffentlichungen des Deutschen Historischen Instituts London 22), Göttingen 1989.
- Kern, Karl: *Heimat und Exil – von Böhmen nach Schweden. Erinnerungen und Erkenntnisse eines sudetendeutschen Sozialdemokraten*, Norimberk [1980].
- Klíma, Vlastimil: „K historii domácího odboje za druhé světové války (Politické ústředí a Ústřední vedení odboje domácího)“, v: *Z počátků odboje 1938–1941, Ústav dějin socialismu*, Praha 1969, str. 111–160.
- Kokoška, Stanislav: „Poznámky Jaroslava Drábka o jeho rozmluvě s Edvardem Benešem v lednu 1939“, v: Rataj, Jan – Klimek, Antonín – Zudová-Lešková, Zlatica: *Z Druhé republiky*, sv. 2., Historický ústav Armády České republiky Praha 1993, str. 365–374.
- Korpalska, Walentyna: *Władysław Eugeniusz Sikorski. Biografia polityczna*, Vratislav 1981.
- Kot, Stanisław: *Listy z Rosji do gen. Sikorskiego*, Londýn 1955.
- Kot, Stanisław: *Rozmowy z Kremlem*, Londýn 1959.
- Kowalski, Włodzimierz T.: *Walka dyplomatyczna o miejsce Polski w Europie (1939–1945)*, Varšava 1966.
- Kowalski, Włodzimierz T.: *Polityka zagraniczna RP 1944–1947*, Varšava 1971.
- Křen, Jan: *Do emigrace. Buržoazní zahraniční odboj 1938–1939*, Praha 1963.

- Křen, Jan: „Odsun Němců ve světle nových pramenů“, v: *Dialog* 1967, č. 4, str. 1-5 a č. 5, str. 7-10.
- Křen, Jan: *V emigraci. Západní zahraniční odboj 1939-1940*, Praha 1969.
- Křen, Jan: *Konfliktní společenství. Češi a Němci 1780-1918*, Praha 1990.
- Kukiel, Marian: *General Sikorski. Zolnierz i mąż stanu Polski walczącej*, Londýn 1970.
- Kural, Václav: *Místo společenství konflikt! Češi a Němci ve Velkoněmecké říši a cesta k odsunu (1938-1945)*, Praha 1994.
- Kynin, Georgii Pavlovich: „Germanskij vopros vo vzaimootnošenijach SSSR, SŠA i Velikobritanii 1941-1943 gg. Obzor dokumentov“, v: *Novaja i Novejšaja Istorija*, 29, 1, 1995, str. 91-113.
- Laštovička, Bohuslav: *V Londýně za války. Zápasy o novou ČSR 1939-1945*, Praha 1960.
- Lemberg, Hans: „Die Entwicklung der Pläne für die Aussiedlung der Deutschen aus der Tschechoslowakei“, v: *Der Weg in die Katastrophe. Deutsch-tschechoslowakische Beziehungen 1938-1947*, Essen 1994, str. 77-92; česky v: *Cesta do katastrofy. Československo-německé vztahy 1938-1947*, Ivonka Řezanková a Václav Kural (edd.), Praha [1993].
- Lemberg, Hans: „„Ethnische Säuberung‘: Ein Mittel zur Lösung von Nationalitätenproblemen?“ *Aus Politik und Zeitgeschichte*, B 46/1992, str. 27-38.
- Lockhart, Robert Bruce: *Diaries*, díl 2: 1939-1965, Kenneth Young (ed.), Londýn 1980.
- Lukas, Richard C.: *The Strange Allies. The United States and Poland, 1941-45*, Knoxville 1978.
- Lundgren-Nielsen, Kay: *The Polish Problem at the Paris Peace Conference. A Study of the Policies of the Great Powers and the Poles 1918-1919*, Odense 1979.
- Luža, Radomír: *The Transfer of the Sudeten Germans. A Study of Czech-German Relations, 1933-1962*, Londýn 1964.
- Marczak, Tadeusz: *Granica zachodnia w polskiej polityce zagranicznej w latach 1944-1950*, (Acta Universitatis Wratislaviensis 1798), Vratislav 1995.
- Marjina, Valentina V.: „E. Beneš: Vtoroj vizit v Moskvu (dekabr' 1943)“, v: *Vtoraja mirovaja vojna. Aktualne problemy. K 50-letiju Pobedy*, Moskva 1995, str. 151-165.
- Marjina, Valentina V.: „Nejen o Podkarpatské Rusi. Jednání Beneš - Molotov v Moskvě v březnu 1945“, v: *Dějiny a současnost*, 18, 4, 1996, str. 48-51.
- Maršálek, Zdenko: „Českoslovenští občané německé národnosti v čs. brigádě ve Velké Británii 1939-1944“, v: *Historie a vojenství*, 46, 2, 1997, str. 131-155.
- Masný, Vojtěch: „Benešovy rozhovory se Stalinem a Molotovem“, v: *Svědectví*, 12, 47, 1974, str. 467-498.
- Masný, Vojtěch: „Soviet War Aims at the Moscow and Teheran Conferences of 1943“, v: *Journal of Modern History*, 47, 1975, str. 481-504.
- Masný, Vojtěch: *Moskaus Weg zum Kalten Krieg*, Mnichov-Vídeň 1980.
- Mazur, Zbigniew: „Poland's Western Frontier in the State Department's Concepts During World War II.“, v: *Polish Western Affairs*, 21, 1980, str. 274-296.
- Menschen im Exil. Eine Dokumentation der sudetendeutschen sozialdemokratischen Emigration von 1938 bis 1945*, Stuttgart 1974.
- Mikołajczyk, Stanisław: *The Pattern of Soviet Domination*, Londýn 1948.
- Miner, Steven Merritt: *Between Churchill and Stalin: The Soviet Union, Great Britain, and the Origins of the Grand Alliance*, Chapel Hill 1988.
- Mit dem Gesicht nach Deutschland. Eine Dokumentation über die sozialdemokratische Emigration. Aus dem Nachlaß von Friedrich Stampfer ergänzt durch andere Überlieferungen*, Düsseldorf 1968.
- Mitkiewicz, Leon: *Z generałem Sikorskim na obczyźnie (Fragmenty wspomnień)*, Paříž 1968.
- Mitkiewicz, Leon: *W najwyższym sztabie zachodnich aliantów 1943-1945*, Londýn 1971.
- Muraschko, Galina P. - Noskowa, Albina F.: „Politisch-psychologische Aspekte der Umsiedlung der Deutschen aus Polen und der Tschechoslowakei nach dem Zweiten Weltkrieg“, v: *Zeitschrift für Geschichtswissenschaft*, 44, 1996, str. 979-990.

- Nationale Frage und Vertreibung in der Tschechoslowakei und Ungarn 1938–1948. Aktuelle Forschungsergebnisse*, Richard G. Plaschka, Horst Haselsteiner, Arnold Suppan a Anna M. Drabek (edd.), (Zentraleuropa-Studien 3), Vídeň 1997.
- Nitschke, Bernadetta: *Wysiedlenie ludności niemieckiej z Polski w latach 1945–1949*, Zielona Góra 1999.
- Nový, Vilém: *Život a revoluce*, Praha 1974.
- Orzechowski, Marian: *Odra – Nysa Łużycka – Baltyk w polskie myśli politycznej okresu drugiej wojny światowej*, Vratislav 1969.
- Oseřkowski, Czesław: *Spoleczeństwo Polski zachodniej i pólnocnej w latach 1945–1946. Procesy integracji i dezintegracji*, Zielona Góra 1994.
- Pasierb, Bronisław: *Polskie prace przygotowawsze do Traktatu Pokojowego z Niemcami 1916–1948. Instytucje – ludzie – problemy*, Vratislav 1996.
- Pautsch, Ilse Dorothee: *Die territoriale Deutschlandplanung des amerikanischen Außenministeriums 1941–1943*, (Mainzer Studien zur Amerikanistik 24), Frankfurt nad Mohanem 1990.
- Perman, Dagmar: *The Shaping of the Czechoslovak State. Diplomatic History of the Boundaries of Czechoslovakia, 1914–1920*, (Studien zur Geschichte Osteuropas 7), Leiden 1962.
- Pobóg-Malinowski, Władysław: *Najnowsza historia polityczna Polski 1864–1945*, sv. 3: Okres 1939–1945, 2. vyd. Londýn 1981.
- Polonsky, Antony – Drukier, Bolesław: *The Beginning of Communist Rule in Poland*, Londýn 1980.
- Prażmowska, Anita J.: *Britain and Poland 1939–1943. The Betrayed Ally*, Cambridge 1995.
- Prinz, Friedrich: „Ideologische Aspekte der Vertreibung“, v: *Bohemia*, 8, 1967, str. 281–291.
- Prinz, Friedrich: „Jaksch und Beneš im Londoner Exil und die Frage der Aussiedlung der Sudetendeutschen“, v: *Bohemia*, 15, 1974, str. 256–284.
- Raczyński, Edward: *W sojuszniczym Londynie*, Londýn 1960.
- Ripka, Hubert: *Československo v nové Evropě*, Londýn 1945.
- Ripka, Hubert: *Munich: Before and After*, New York 1969.
- Rhode, Gotthold: *Geschichte Polens. Ein Überblick*, Darmstadt 1980.
- Rothwell, Victor: *Britain and the Cold War, 1941–1947*, Londýn 1982.
- Röder, Werner: *Die deutschen sozialistischen Exilgruppen in Großbritannien 1940–1945. Ein Beitrag zur Geschichte des Widerstandes gegen den Nationalsozialismus*, Bonn 1973.
- Rzepecki, Jan: *Wspomnienia i przyczynki historyczne*, Varšava 1956.
- Ržeševskij, Oleg A.: „K istorii anglo-sovetskogo dogovora 1942 g.“, v: *Vtoraja mirovaja vojna. Aktualne problemy. K 50-letiju Pobedy*, Moskva 1995, str. 133–150.
- Schraut, Sylvia: *Flüchtlingsaufnahme in Württemberg-Baden 1945–1949. Amerikanische Besatzungsziele und demokratischer Wiederaufbau im Konflikt*, (Nationalsozialismus und Nachkriegszeit in Südwestdeutschland 2), Mnichov 1995.
- Schurmann, Peter: *Die sorbische Bewegung 1945–1948 zwischen Selbstbehauptung und Anerkennung*, Bautzen 1998.
- Sherman, Ari J.: *Island Refuge. Britain and Refugees from the Third Reich 1933–1939*, Londýn 1973.
- Sherwood, Robert E.: *Roosevelt and Hopkins. An Intimate History*, New York 1950.
- Ślusarczyk, Jacek: *Zagadnienie sojuszu polsko-radzieckiego w programach i działalności lewicy polskiej w latach 1941–45*, Vratislav 1981.
- Siemaszko, Zbigniew S.: *Narodowe Siły Zbrojne*, Londýn 1982.
- Sokorski, Włodzimierz: *Tamte lata*, Varšava 1979.
- Staněk, Tomáš: *Perzekuce 1945. Perzekuce tzv. státně nespolehlivého obyvatelstva v českých zemích (mimo tábory a věznice) v květnu–srpnu 1945*, Praha 1996.

- Stępniewski, Tadeusz: *Z dziejów 2. Armii Wojska Polskiego. Zarys formowania i organizacji*, Varšava 1962.
- Štoviček, Ivan: „Velká Británie a československo-sovětská smlouva z r. 1943“, v: *Historie a vojenství*, 1, 1994, str. 161–172.
- Strobel, Georg W.: „Wie Stalin Grenzen in Ostmitteleuropa zog. Zu Zygmunt Berlings Erinnerungen“, v: *Osteuropa*, 42, 1992, str. 1078–1085.
- Sudetendeutsche Einheit gegen Hitler. Bericht von der Landeskonferenz deutscher Antifaschisten aus der Tschechoslowakei, abgehalten in Beaver Hall, London, am 16. und 17. Oktober 1943*, Londýn (b. d).
- Szczegóła, Hieronym: „Przedpoczdamskie wysiedlenie Niemców z Polski (czerwiec–lipiec 1945 g.)“, v: *Ludność niemiecka na ziemiach polskich w latach 1939–1945 i jej powojenne losy*, Włodzimierz Jastrzębski (ed.), Bydgoszcz 1995, str. 47–55.
- Táborský, Edvard: *Pravda zvíťazila. Deník druhého zahraničního odboje*, Praha 1947.
- Táborský, Edvard: „Beneš and the Soviets“, v: *Foreign Affairs*, 27 (leden 1949), str. 302–314.
- Táborský, Edvard: „Benešovy moskevské cesty“, v: *Svědectví*, 1, 1957, str. 193–214.
- Táborský, Edvard: *President E. Beneš between East and West 1938–1948*, Stanford 1981.
- Terej, Jerzy Janusz: *Rzeczywistość i polityka. Ze studiów nad dziejami najnowszyimi Narodowej Demokracji*, Varšava 1971.
- Terry, Sarah Meiklejohn: „The Oder-Neisse Line Revisited: Sikorski's Program for Poland's Postwar Western Boundary, 1939–42“, v: *East Central Europe*, 5, 1, 1978, str. 39–68.
- Terry, Sarah Meiklejohn: *Poland's Place in Europe. General Sikorski and the Origin of the Oder-Neisse Line 1939–1945*, Princeton 1983.
- Tomášek, Dušan – Kvaček, Robert: *Causa Emil Hácha*, Praha 1995.
- Truman, Harry S.: *Memoiren*, sv. 1, Stuttgart 1955.
- Turlej, Stefan: *Koncepcje ustrojowe obozu londyńskiego*, Varšava 1978.
- Turlejska, Maria: *Prawdy i fikcje. Wrzesień 1939 – grudzień 1941*, Varšava 1966.
- Turlejska, Maria: *Spór o Polskę. Szkice historyczne. Czytelnik*, Varšava 1981.
- Tyrell, Albrecht: *Großbritannien und die Deutschlandplanung der Alliierten 1941–1945*, Frankfurt nad M. 1987.
- Ullmann, Walter: *The United States in Prague 1945–1948*, New York 1978.
- Vierheller, Viktoria: *Polen und die Deutschland-Frage 1939–1949*, Köln 1970.
- Vishniak, Mark: *The Transfer of Population as a Means of Solving the Problem of Minorities*, New York: Yiddish Scientific Institute (YIVO) 1942.
- Volokitina, Tatjana Viktorovna: „Polsko-čechoslovackij pograničnyj konflikt (1944–1947 gg.)“, *Voprosy istorii*, 6, 1998, str. 118–128.
- Walczak, Jan: „Niemiecka siła robotcza w polskim przemyśle węglowym po II. wojnie światowej“, v: *Ludność niemiecka na ziemiach polskich w latach 1939–1945 i jej powojenne losy*, Włodzimierz Jastrzębski (ed.), Bydgoszcz 1995, str. 73–91.
- War and Diplomacy. The Making of the Grand Alliance. Documents From Stalin's Archives*. Edice a komentář Oleg A. Rzheshesky, Amsterdam 1996.
- Warriner, Doreen: „Winter in Prague“, v: *Slavonic and East European Review*, 62, 1984, str. 209–240.
- Winiewicz, Józef: *Co pamiętam z długiej drogi życia*, Poznań 1985.
- Winnicka, Halina: *Tradycja a wizja Polski w publicystyce konspiracyjnej*, Varšava 1980.
- Woodward, Llewellyn: *British Foreign Policy in the Second World War*, 5 sv., Londýn 1970–1976.
- Wrzesiński, Wojciech: *Prusy Wschodnie w Polskiej myśli politycznej 1864–1945*, Olsztyn 1994.
- Zabiello, Stanisław: *O rząd i granicę. Walka dyplomatyczna o sprawę polską w II. wojnie światowej*, Varšava 1964.

- Zayas, Alfred M. de: *Die Anglo-Amerikaner und die Vertreibung der Deutschen. Vorgeschichte, Verlauf, Folgen*, Mnichov 1980.
- Zbiniewicz, Fryderyk: „Rola komunistów polskich w organizowaniu i działalności Związku Patriotów Polskich oraz Polskich Sił Zbrojnych w ZSRR (maj 1942–lipiec 1944 r.)“, v: *Z pola walki*, 4, 1961, str. 901–943.
- Zimmermann, Volker: *Sudetští Němci v nacistickém státě*, Praha 2001.